

**BACHELOROPLEIDING
KUNSTGESCHIEDENIS**

FACULTEIT GEESTESWETENSCHAPPEN

UNIVERSITEIT UTRECHT

QANU
Catharijnesingel 56
PO Box 8035
3503 RA Utrecht
The Netherlands

Telefoon: +31 (0) 30 230 3100
E-mail: support@qanu.nl
Internet: www.qanu.nl

Projectnummer: Q0721

© 2020 QANU

Tekst en cijfermateriaal uit deze uitgave mogen, na toestemming van QANU en voorzien van bronvermelding, door middel van druk, fotokopie, of op welke andere wijze dan ook, worden overgenomen.

INHOUDSOPGAVE

RAPPORT OVER DE BACHELOROPLEIDING KUNSTGESCHIEDENIS VAN DE UNIVERSITEIT UTRECHT	5
ADMINISTRATIEVE GEGEVENS VAN DE OPLEIDING	5
ADMINISTRATIEVE GEGEVENS VAN DE INSTELLING	5
SAMENSTELLING VAN HET PANEL.....	5
WERKWIJZE VAN HET PANEL	6
SAMENVATTEND OORDEEL VAN HET PANEL	10
BEHANDELING VAN DE STANDAARDEN UIT HET BEOORDELINGSKADER VOOR DE BEPERKTE OPLEIDINGSBEOORDELING	13
BIJLAGEN	23
BIJLAGE 1: BEOOGDE LEERRESULTATEN	25
BIJLAGE 2: OVERZICHT VAN HET PROGRAMMA	26
BIJLAGE 3: BEZOEKPROGRAMMA	29
BIJLAGE 4: BESTUDEERDE EINDWERKEN EN DOCUMENTEN	30

Dit rapport is vastgesteld op 10 maart 2020.

RAPPORT OVER DE BACHELOROPLEIDING KUNSTGESCHIEDENIS VAN DE UNIVERSITEIT UTRECHT

Dit rapport volgt het Beoordelingskader Accreditatiestelsel Hoger Onderwijs Nederland voor de beperkte opleidingsbeoordeling van de NVAO (d.d. september 2018).

ADMINISTRATIEVE GEGEVENS VAN DE OPLEIDING

Bacheloropleiding Kunstgeschiedenis

Naam van de opleiding:	Kunstgeschiedenis
CROHO-nummer:	56824
Niveau van de opleiding:	bachelor
Oriëntatie van de opleiding:	academisch
Aantal studiepunten:	180 EC
Afstudeerrichtingen:	-
Locatie:	Utrecht
Variant:	voltijd
Onderwijstaal:	Nederlands, Engels
Inleverdatum NVAO:	01/05/2020

Het bezoek van het visitatiepanel Kunst en Cultuur aan de Faculteit Geesteswetenschappen van de Universiteit Utrecht vond plaats op 6, 7 en 8 november 2019.

ADMINISTRATIEVE GEGEVENS VAN DE INSTELLING

Naam van de instelling:	Universiteit Utrecht
Status van de instelling:	bekostigde instelling
Resultaat instellingstoets:	positief

SAMENSTELLING VAN HET PANEL

De NVAO heeft op 28 januari 2019 ingestemd met de samenstelling van het panel. Het panel dat de bacheloropleiding Kunstgeschiedenis beoordeelde bestond uit:

- Prof. dr. J. (Jan) Baetens, hoogleraar Algemene Literatuurwetenschap en Culturele Studies aan de KU Leuven (België) [voorzitter];
- Em. prof. dr. S.L. (Sible) de Blaauw, emeritus hoogleraar Vroegchristelijke Kunst en Architectuur aan de Radboud Universiteit;
- Prof. dr. M. (Mark) Deuze, hoogleraar Mediastudies aan de Universiteit van Amsterdam;
- Prof. dr. phil. W.D. (Wolf-Dieter) Ernst, professor in Theatre Studies aan Bayreuth-University (Duitsland);
- Prof. dr. M. (Margriet) Schavemaker, artistiek directeur Amsterdam Museum/hoogleraar Media en kunst in de museale praktijk (UvA);
- Prof. dr. E. (Lies) Wesseling, leerstoelhouder Cultural Memory, Gender and Diversity aan de Faculty of Arts and Social Sciences van Maastricht University;
- M. (Mirjam) Deckers BA, masterstudent van de research master Arts & Culture aan de Rijksuniversiteit Groningen [student-lid];
- Dr. J.W. (Jan Willem) Honig, senior lecturer in War Studies aan het Department of War Studies van het King's College in Londen (Groot-Brittannië) [referent Taal- en Cultuurstudies];
- Em. prof. dr. C. (Carel) Jansen, emeritus hoogleraar Communicatie- en Informatiewetenschappen aan de Rijksuniversiteit Groningen [referent Taal- en Cultuurstudies];

- Dr. K.E. (Kim) Knibbe), universitair hoofddocent Sociologie en Antropologie van Religie aan de Rijksuniversiteit Groningen [referent Taal- en Cultuurstudies];
- Prof. dr. E.J. (Liesbeth) Korthals Altes, hoogleraar Algemene Literatuurwetenschap aan de Rijksuniversiteit Groningen [referent Taal- en Cultuurstudies];
- Prof. dr. D. (Dominiek) Sandra, gewoon hoogleraar Taalkunde aan de Universiteit Antwerpen (België) [referent Taal- en Cultuurstudies].

Het panel werd ondersteund door dr. F. (Fiona) Schouten, die optrad als secretaris, en door drs. L. (Lieke) Ravestein MBA, die optrad als tweede secretaris.

WERKWIJZE VAN HET PANEL

De beoordeling van de bacheloropleiding Kunstgeschiedenis aan de Faculteit Geesteswetenschappen van de Universiteit Utrecht was onderdeel van de visitatiegroep Kunst en Cultuur. Van februari 2019 tot en met november 2019 beoordeelde het panel in totaal 34 opleidingen aan 10 universiteiten. Het cluster bestond uit de volgende deelnemende instellingen: Erasmus Universiteit Rotterdam, Universiteit Leiden, Open Universiteit, Rijksuniversiteit Groningen, Maastricht University, Universiteit van Amsterdam, Tilburg University, Radboud Universiteit, Universiteit Utrecht en Vrije Universiteit Amsterdam.

Het cluster Kunst en Cultuur heeft de logistieke en praktische begeleiding van de visitatie en de rapportage uitbesteed aan evaluatiebureau QANU. Dr. Fiona Schouten begeleidde het cluster als coördinator van QANU. Dr. Fiona Schouten, Petra van den Hoorn MSc, dr. Jesseka Batteau, Marcella van Schie MA, drs. Erik van der Spek en drs. Lieke Ravestein MBA traden op als secretaris in het cluster.

Het visitatiepanel

Voor elk bezoek is een (sub)panel samengesteld, waarbij rekening is gehouden met de expertise, onafhankelijkheid en beschikbaarheid van de panelleden. Het visitatiepanel bestond uit de volgende leden:

- Prof. dr. J. (Jan) Baetens [voorzitter]
- Prof. dr. A. (Annick) Schramme [voorzitter]
- Prof. dr. P.B.M. (Paul) van den Akker
- Dr. J. (Jeroen) Boomgaard
- Prof. dr. R.L. (Rosemarie) Buikema
- Prof. dr. A.S. (Ann-Sophie) Lehmann
- Prof. dr. K. (Karel) Vanhaesebrouck
- Prof. dr. H.J.G. (Henri) Beunders
- Em. prof. dr. S.L. (Sible) de Blaauw
- Drs. A.N. (Lex) ter Braak
- Em. prof. dr. C.A. (Claudine) Chavannes-Mazel
- Prof. dr. P.A.J.M. (Peter-Arno) Coppen
- Drs. P.H.G.J. (Patrick) Cramers
- Prof. dr. M. (Mark) Delaere
- Prof. dr. M. (Mark) Deuze
- Prof. dr. A. (Alexander) Dhoest
- Drs. M.J. (Marie-Jose) Eijkemans
- Em. prof. dr. R.E.O. (Rudi) Ekkart
- Prof. dr. phil. W.D. (Wolf-Dieter) Ernst
- Prof. dr. J.B.H. (Johan) de Haan
- Prof. dr. K. (Koenraad) Jonckheere
- Prof. dr. S. (Susan) Legene
- Prof. dr. P. (Philippe) Meers
- Drs. Y.H.M. (Yoeri) Meessen

- Prof. dr. J. (Joost) Raessens
- Prof. dr. M. (Margriet) Schavemaker
- Drs. E.A.M. (Liesbeth) Schöningh
- Prof. dr. C.B. (Cas) Smithuijsen
- Dr. M.T.A. (Marie-Therese) van Thoor
- Prof. dr. E. (Lies) Wesseling
- Dr. M (Marlous) Willemsen
- M (Mirjam) Deckers BA [student-lid]
- S.W.J. (Stef) van Ool BA [student-lid]
- V.L. (Vivian) van Slooten MA [student-lid]
- E.M. (Eeke) van der Wal MA [student-lid]
- Prof. dr. A. (Ann) Rigney [referent Universiteit van Amsterdam]
- Em. prof. dr. C. (Carel) Jansen [referent Taal- en cultuurstudies Universiteit Utrecht]
- Prof. dr. E.J. (Liesbeth) Korthals Altes [referent Taal- en cultuurstudies Universiteit Utrecht]
- Dr. J.W. (Jan Willem) Honig [referent Taal- en cultuurstudies Universiteit Utrecht]
- Prof. dr. D. (Dominiek) Sandra [referent Taal- en cultuurstudies Universiteit Utrecht]
- Dr. K.E. (Kim) Knibbe [referent Taal- en cultuurstudies Universiteit Utrecht]

Vorbereiding

Op 10 september 2018 vond de voorzitterstraining plaats. Daarbij informeerde QANU de panelvoorzitter over zijn rol tijdens de visitaties. Ook werd hij geïnformeerd over de van toepassing zijnde beoordelingskaders, de werkwijze en de planning van bezoeken en rapportage. Het panel kwam voor de eerste keer bijeen in een startvergadering op 14 januari 2019, waarin de beoordelingskaders, het visitatieproces en de planning aan bod kwamen. Tevens werd een werkwijze voor de visitaties afgesproken.

De coördinator stelde een bezoekprogramma op in overleg met de contactpersonen van de faculteit. De faculteit selecteerde vervolgens voor elke gespreksronde representatieve gesprekspartners. Het bezoekprogramma is in dit rapport opgenomen als bijlage 3.

In de aanloop naar het visitatiebezoek aan de Universiteit Utrecht ontving QANU de zelfevaluatie rapporten van de opleidingen en stuurde deze door aan de panelleden. De coördinator en panelvoorzitter maakten een selectie van 15 eindwerken van elk van de te beoordelen opleidingen. Deze eindwerken werden geselecteerd uit een lijst van afgestudeerden over de periode 01-09-2017 tot 30-09-2018. Daarbij hielden de coördinator en voorzitter rekening met variatie in onderwerpkeuze, afstudeervariant, begeleiding en beoordeling.

De panelleden bestudeerden het zelfevaluatie rapport, de eindwerken en de bijbehorende beoordelingsformulieren en stuurden hun bevindingen op naar de secretaris. De secretaris verzamelde de vragen en opmerkingen van het panel in een document en verspreidde dit onder de panelleden.

Voorafgaand aan het bezoek hield het panel een vooroverleg waarin de voorlopige bevindingen naar aanleiding van de zelfevaluatie rapporten, de gelezen scripties en de taakverdeling ter sprake kwamen.

Bezoek

Het visitatiebezoek aan Universiteit Utrecht vond plaats op 6, 7 en 8 november 2019. Voorafgaand aan en tijdens het bezoek bestudeerde het panel aanvullend materiaal. Een overzicht van dit materiaal is te vinden in bijlage 4. Het panel sprak met studenten en docenten, het management en verantwoordelijken, alumni en vertegenwoordigers van de examencommissie. Tevens bood het panel studenten en docenten de gelegenheid om informeel met het panel te spreken tijdens een inloopspreekuur. Van deze gelegenheid is door één persoon gebruik gemaakt.

Het panel beëindigde het bezoek met een intern overleg om de voorlopige bevindingen te formuleren. Ter afsluiting van het bezoek gaf de voorzitter een publieke mondelinge toelichting, waarin hij de voorlopige indrukken en algemene observaties van het panel presenteerde.

Consistentie en ijking

De consistentie in de beoordeling werd op diverse manieren geborgd:

1. Het panel werd zodanig samengesteld dat de voorzitter en een aantal panelleden bij meerdere visitatiebezoeken aanwezig waren.
2. De coördinator was aanwezig bij het opstellen van de voorlopige bevindingen aan het eind van elk bezoek.

Rapportage

De secretaris schreef een conceptrapport op basis van de bevindingen van het panel en legde dat vervolgens voor aan de coördinator voor een collegiale toets. Daarna vroeg de secretaris de panelleden om het rapport te bekijken en van feedback te voorzien. Na verwerking van de feedback en na akkoord van het panel stuurde de coördinator het rapport naar de faculteit met het verzoek om feitelijke onjuistheden te melden. De feitelijke onjuistheden werden na overleg tussen de coördinator en de voorzitter door de secretaris gecorrigeerd. Vervolgens werd het rapport door het panel vastgesteld en toegestuurd aan de Faculteit en aan het College van Bestuur van de universiteit.

Definitie oordelen

In overeenstemming met het Beoordelingskader voor de beperkte opleidingsbeoordeling van de NVAO heeft het panel de volgende definities voor de beoordeling van de afzonderlijke standaarden gehanteerd:

Basiskwaliteit

De kwaliteit die in internationaal perspectief redelijkerwijs mag worden verwacht van een associate degree-, bachelor- of masteropleiding binnen het hoger onderwijs.

Voldoet

De opleiding voldoet op de standaard aan basiskwaliteit.

Voldoet ten dele

De opleiding voldoet in belangrijke mate aan basiskwaliteit op de standaard maar er zijn verbeteringen nodig om volledig aan de standaard te voldoen.

Voldoet niet

De opleiding voldoet niet aan basiskwaliteit op de standaard.

In overeenstemming met het Beoordelingskader voor de beperkte opleidingsbeoordeling van de NVAO heeft het panel de volgende definities gehanteerd voor de beoordeling van de opleiding als geheel:

Positief

Op alle standaarden 'voldoet'.

Positief onder voorwaarden

Standaard 1 'voldoet' en maximaal op twee standaarden een 'voldoet ten dele' waarbij het panel het opleggen van voorwaarden adviseert.

Negatief

In de volgende situaties:

- 'voldoet niet' op een of meer standaarden;
- 'voldoet ten dele' op standaard 1;

- 'voldoet ten dele' op een of twee standaarden waarbij het panel niet adviseert om voorwaarden op te leggen;
- op drie of meer standaarden 'voldoet ten dele'.

SAMENVATTEND OORDEEL VAN HET PANEL

Beoogde leerresultaten

Het panel waardeert het opleidingsprofiel van de opleiding. Dat is gericht op het opbouwen van een brede expertise in kunst en architectuur met een verdieping op één van de twee specialisaties (voor of na 1850). Het panel vindt dat er sprake is van een degelijke en klassieke benadering met zowel een academische oriëntatie als een gerichtheid op de beroepspraktijk. De twee specialisaties zijn helder, maar het panel suggereert om het profiel meer toekomstbestendig te maken. De aandacht voor de drie accenten (of thema's) in het profiel, namelijk materiële, mondiale en digitale kunstgeschiedenis, zou volgens het panel verder inhoudelijk uitgebouwd kunnen worden. Het panel adviseert om hierbij meer aandacht te geven aan eigentijdse thema's als *visual culture*, niet-westerse kunst en relevante media en mediatoepassingen als vormgeving, design, mode en fotografie. In deze context wijst het panel erop dat een goede samenwerking met de opleiding Media en Cultuur de opleiding zou kunnen versterken.

Het panel vindt dat de beoogde leerresultaten voldoende aansluiten bij het opleidingsprofiel. Zij weerspiegelen de academische oriëntatie en het bachelorniveau van de opleiding en sluiten aan bij de beoogde beroepspraktijk. De relatie met de Dublin-descriptoren is weliswaar duidelijk zichtbaar via termen als 'kennis en inzicht' of 'leervaardigheden', maar het panel beveelt aan deze relatie meer te expliciteren in de beoogde leerresultaten zodat het bachelorniveau hierin nog duidelijker naar voren komt.

Onderwijsleeromgeving

Het panel waardeert de opzet van het programma van de bacheloropleiding Kunstgeschiedenis, die bestaat uit een major (120 EC) en een profileringsruimte (60 EC). Naast de profileringsruimte (met mogelijkheden voor stage, minor, keuzevakken) biedt de major met het eindwerkstuk en de keuze voor één van twee specialisaties – kunst en architectuur van voor of van na 1850 – ook veel ruimte voor eigen invulling door de student. Het opleidingsprofiel en de vijf leerlijnen zijn herkenbaar in het programma verwerkt. De leerstof is in lijn met de algemene leerdoelen en eindtermen, waarbij de leerdoelen naar drie niveaus zijn uitgewerkt. Het panel vindt de werkvormen aansluiten bij het opleidingsprofiel, het onderwijsconcept en de leerdoelen en is te spreken over het Kunstlab en de practica waarin de materiaal-technische aspecten van de kunst goed aan bod komen.

De opleiding heeft het theoretische gehalte, de onderzoeksvaardigheden en het aandeel van moderne en niet-westerse kunst in het programma versterkt. Het panel waardeert de (ingezette) veranderingen: er is een goede balans gekomen tussen kunst-inhoudelijke vakken, theorie, methodische vakken, mondelinge en schriftelijke vaardigheden en professionele vorming. Het panel merkt op dat de opleiding zich nog volop doorontwikkelt richting nieuwe accenten in het profiel (zie Standaard 1), waarbij het panel ter overweging geeft om hedendaagse kunstvormen en de drie inhoudelijke thema's (materiele, mondiale en digitale kunstgeschiedenis) nog beter herkenbaar in het curriculum op te nemen.

Het panel adviseert het curriculum nog verder te verbeteren door de leerlijn gericht op onderzoeksvaardigheden explicieter aan bod te laten komen in de leerdoelen van de vakken en het vaardighedenonderwijs herkenbaarder te maken voor de studenten. Ook zou de opleiding de programmering van vaardigheidenvakken, theoretische en wetenschapsfilosofische vakken nog kunnen optimaliseren, bijvoorbeeld door de cursus De kunst van het onderzoeken eerder in het programma aan te bieden, door de op theorie en vaardigheden gerichte cursussen van de twee verdiepingspakketten geheel of gedeeltelijk samen te voegen en/of door aansluiting te zoeken bij het facultaire vak Wetenschapsfilosofie. Ook beveelt het panel aan de basisvaardigheden van de kunstgeschiedenis, zoals het citeren van beeldmateriaal, noten en bijschriften, sterker terug te laten komen. Om de effectiviteit van het stagenetwerk verder te vergroten beveelt het panel aan de samenwerking met relevante werkveldinstellingen, die nog vaak belegd is bij individuele docenten, verder te institutionaliseren en de samenwerking met de Utrechtse culturele infrastructuur zo verder te versterken.

De opleiding is volgens het panel goed studeerbaar. Door de aangeboden studiebegeleiding, voorlichting en voorzieningen ervaren studenten weinig keuzestress. Om de studiebegeleiding nog verder te verbeteren, adviseert het panel om het tutoraat door te trekken naar jaar 2 en jaar 3. Het panel is positief over de geboden stage- en scriptiebegeleiding. In het licht van de sterkere interdisciplinaire oriëntatie van de scripties die volgt uit de bredere profilering wijst het panel op de mogelijkheid voldoende ruimte te geven aan een (externe) docentbegeleider en/of tweede lezer uit een andere discipline.

Over de kwaliteit van het docententeam is het panel positief. Ook de studenten zijn zeer te spreken over de expertise en betrokkenheid van hun docenten. De werkdruk is hoog en hoewel verbeteringen in gang zijn gezet, blijft dit aspect om gerichte aandacht vragen in de nabije toekomst.

Toetsing

Het panel stelt vast dat de toetsing binnen de opleiding Kunstgeschiedenis adequaat is vormgegeven conform de facultaire en universitaire richtlijnen en het beleid van het eigen departement. De toetsing is inzichtelijk gemaakt in een toetsplan. Het panel stelt wel de vraag of twee toetsmomenten per cursus altijd nodig zijn; het pleit ervoor te kijken naar de mogelijkheid tot meer maatwerk. Het panel merkt ook op dat het toetsplan sterk narratief van aard is, wat de voorgenomen faculteitsbrede standaardisering van toetsplannen bemoeilijkt. Het adviseert dan ook een vorm te zoeken voor de toetsplannen die het schematische en narratieve optimaal combineert.

Het panel is tevreden over de variatie en de gekozen toetsvormen van de opleiding, waarbij gebruik wordt gemaakt van schriftelijke tentamens (gericht op kennis- en essayvragen), papers, (formatieve) schrijfoopdrachten, praktische opdrachten en mondelinge toetsvormen. Ook de toetsing van de stage is goed vormgegeven. Het panel adviseert om de verschillende mondelinge en praktijkgerichte toetsvormen nog sterker in met name de kennis- en de onderzoeksleerlijnen op te nemen en adviseert tevens om in de praktische uitvoering snel stappen te zetten in het verbeteren van de hoeveelheid feedback op het schrijfwerk van studenten.

Het panel heeft voorts naar de beoordeling van een aantal eindwerkstukken gekeken. De opleiding maakt daarbij gebruik van een facultair scriptieformulier. Het panel vindt dit een mooi instrument, zeker in de nieuwste versie, waar de beoordeling op subcriteria vervangen is door een meer holistische benadering. Het panel is positief over de heldere rolverdeling tussen de eerste en tweede beoordelaar. Het merkt op dat de eindwerkstukken, zowel binnen de bacheloropleiding Kunstgeschiedenis als binnen andere opleidingen van de faculteit die het heeft bestudeerd, structureel wat genereus becijferd worden. Het adviseert de eigen normering periodiek aan externen voor te leggen.

Het panel stelt vast dat de verantwoordelijke examencommissie veel en goed werk verzet en haar wettelijke borgingstaak naar behoren vervult. Het panel begreep dat de commissie dankzij de zorgvuldige vormgeving van het studie- en toetsprogramma van de opleiding veel grip heeft op de controle van het eindniveau.

Gerealiseerde leerresultaten

Het panel heeft de eindwerken bestudeerd en stelt vast dat ze van voldoende bachelorniveau zijn en het opleidingsprofiel, de algemene leerdoelen en eindtermen weerspiegelen. Het panel vindt de onderwerpkeuzes van de scripties origineel en soms innovatief. De methodologische onderbouwing van het onderzoek is voldoende en de opleiding heeft hard aan versterking van de onderzoeksleerlijn gewerkt. Toch is er nog ruimte voor verdere verbetering. Het panel heeft er vertrouwen in dat, met de al door de opleiding getroffen maatregelen, alsmede het explicieter aan bod laten komen van de onderzoeksvaardigheden en het versterken van basisvaardigheden van de kunstgeschiedenis (zie ook Standaard 2), de eindwerkstukken op dit punt een kwaliteitsverbetering zullen laten zien.

Een groot deel van de alumni vindt een werkkring in de kunstensector in brede zin. Alumni met wie het panel heeft gesproken kijken zeer positief terug op de opleiding en worden actief betrokken bij het onderwijs. Volgens het panel is dit mooi en voorziet het de recent afgestudeerden van een netwerk in het professionele veld.

Het panel beoordeelt de Standaarden uit het Beoordelingskader voor de beperkte opleidingsbeoordeling als volgt:

Bacheloropleiding Kunstgeschiedenis

Standaard 1: Beoogde leerresultaten	voldoet
Standaard 2: Onderwijsleeromgeving	voldoet
Standaard 3: Toetsing	voldoet
Standaard 4: Gerealiseerde leerresultaten	voldoet
Algemeen eindoordeel	positief

De voorzitter, prof. dr. Jan Baetens, en de secretaris, drs. Lieke Ravestein MBA, van het panel verklaren hierbij dat alle panelleden kennis hebben genomen van dit rapport en instemmen met de hierin vastgestelde oordelen. Zij verklaren ook dat de beoordeling in onafhankelijkheid heeft plaatsgevonden.

Datum: 10 maart 2020

BEHANDELING VAN DE STANDAARDEN UIT HET BEOORDELINGSKADER VOOR DE BEPERKTE OPLEIDINGSBEOORDELING

Standaard 1: Beoogde leerresultaten

De beoogde leerresultaten passen bij het niveau en de oriëntatie van de opleiding en zijn afgestemd op de verwachtingen van het beroepenveld en het vakgebied en op internationale eisen.

Bevindingen

Profiel

De bacheloropleiding Kunstgeschiedenis leidt studenten op tot kunsthistorici vanuit het perspectief dat zowel kunst als architectuur deel uitmaakt van de cultuur. De opleiding biedt studenten de mogelijkheid zich te verdiepen in kunst en architectuur van voor of na 1850. De opleiding vindt ook oriëntatie op het kunsthistorische werkveld belangrijk en hecht aan een duidelijke verbinding met de beroepspraktijk. Sinds 2017 kent het profiel van de opleiding daarnaast drie inhoudelijke accenten: materiaal-technische aspecten van de kunst; de mondiale inbedding van westerse kunst; en digitale kunstgeschiedenis. Deze accenten sluiten aan bij het onderzoek binnen de faculteit, en zijn geformuleerd na een uitgebreide interne consultatie met stafleden en studenten van de opleiding. Op het gebied van digitale kunstgeschiedenis heeft de opleiding via een bijzondere leerstoel een nauwe band met het RKD Nederlands Instituut voor Kunstgeschiedenis, een van de grootste digitale kunsthistorische documentatie- en onderzoekscentra.

Het panel waardeert het feit dat het opleidingsprofiel gericht is op kunst en architectuur, met zowel een academische oriëntatie als een duidelijke gerichtheid op de beroepspraktijk. Het profiel getuigt volgens het panel van een degelijke, klassieke benadering van het vakgebied, gericht op het opbouwen van een brede expertise in oude, dan wel moderne en hedendaagse kunst en architectuur. De drie accenten in het profiel vormen volgens het panel een positieve ontwikkeling, die verder uitgebouwd zou kunnen worden om de opleiding toekomstbestendiger te maken. Het panel adviseert om in de eigen accenten meer aandacht te geven aan eigentijdse thema's als *visual culture*, niet-westerse kunst, en relevante media en mediatoepassingen, zoals vormgeving, design, mode en fotografie. In deze context wijst het panel erop dat een goede samenwerking met de eigen opleiding Media en Cultuur de opleiding zou kunnen versterken.

Beoogde leerresultaten

De algemene doelen van de opleiding (zie bijlage 1) omvatten het verwerven van kennis, vaardigheid en inzicht op het gebied van de kunstgeschiedenis, academische vorming en voorbereiding op een verdere studieloopbaan. Deze doelen zijn vertaald in zeven beoogde leerresultaten. Het panel vindt dat deze eindtermen voldoende aansluiten bij het opleidingsprofiel. Zij zijn op bachelorniveau geformuleerd, voldoende in lijn met de academische oriëntatie, en sluiten aan bij de beoogde beroepspraktijk. De relatie met de Dublin-descriptoren is weliswaar duidelijk zichtbaar via termen als 'kennis en inzicht' of 'leervaardigheden', maar het panel beveelt aan deze relatie meer te expliciteren in de beoogde leerresultaten, zodat het bachelorniveau hierin nog duidelijker naar voren komt.

Overwegingen

Het panel waardeert het opleidingsprofiel van de opleiding. Dat is gericht op het opbouwen van een brede expertise in kunst en architectuur met een verdieping op één van de twee specialisaties (voor of na 1850). Het panel vindt dat er sprake is van een degelijke en klassieke benadering met zowel een academische oriëntatie als een gerichtheid op de beroepspraktijk. De twee specialisaties zijn helder, maar het panel suggereert om het profiel meer toekomstbestendig te maken. De aandacht voor de drie accenten (of thema's) in het profiel, namelijk materiële, mondiale en digitale kunstgeschiedenis, zou volgens het panel verder inhoudelijk uitgebouwd kunnen worden. Het panel

adviseert om hierbij meer aandacht te geven aan eigentijdse thema's als *visual culture*, niet-westerse kunst en relevante media en mediatoepassingen als vormgeving, design, mode en fotografie. In deze context wijst het panel erop dat een goede samenwerking met de opleiding Media en Cultuur de opleiding zou kunnen versterken.

Het panel vindt dat de beoogde leerresultaten voldoende aansluiten bij het opleidingsprofiel. Zij weerspiegelen de academische oriëntatie en het bachelorniveau van de opleiding en sluiten aan bij de beoogde beroepspraktijk. De relatie met de Dublin-descriptoren is weliswaar duidelijk zichtbaar via termen als 'kennis en inzicht' of 'leervaardigheden', maar het panel beveelt aan deze relatie meer te expliciteren in de beoogde leerresultaten zodat het bachelorniveau hierin nog duidelijker naar voren komt.

Conclusie

Bacheloropleiding Kunstgeschiedenis: het panel beoordeelt Standaard 1 als 'voldoet'.

Standaard 2: Onderwijsleeromgeving

Het programma, de onderwijsleeromgeving en de kwaliteit van het docententeam maken het voor de instromende studenten mogelijk de beoogde leerresultaten te realiseren.

Bevindingen

Programma

Het curriculum van de opleiding Kunstgeschiedenis bestaat uit een majorprogramma van 120 EC en een vrij programmadeel van 60 EC, de zogenaamde profileringsruimte. Het academische jaar kent vier blokken van ieder tien weken. Het majorprogramma begint in jaar 1 met een verplicht kerncurriculum (60 EC) bestaande uit twee basispakketten, waarbij ieder blok een meer inhoudelijk en een meer methodisch kunstvak omvat. In jaar 2 volgt een verplichte keuze uit één van de twee specialisaties (30 EC, de twee verdiepingspakketten met een keuze uit de kunstgeschiedenis vóór of na 1850). Tevens wordt in jaar 2 een verplicht majoronderdeel aangeboden (15 EC, met twee cursussen). In jaar 3 schrijven studenten een bacheloreindwerkstuk (van 7,5 EC of 15 EC) en volgen ze sinds studiejaar 2019-2020 de cursus Denken over kunst (7,5 EC). De overgebleven ruimte in jaar 2 en 3 is de profileringsruimte. Deze moeten studenten voor de helft invullen met een samenhangend pakket van vier cursussen. Dit kan bijvoorbeeld het tweede, nog niet gekozen, verdiepingspakket zijn, een minor van de UU of cursussen uit het buitenland. De andere helft mag worden gevuld met onderdelen uit het hele universitaire aanbod of een stage van 7,5 dan wel 15 EC. Studenten die kiezen voor een 15 EC-eindwerkstuk, bijvoorbeeld als voorbereiding op een onderzoeksmaster, gebruiken daarvoor 7,5 EC uit hun profileringsruimte. In bijlage 2 is een overzicht van het curriculum weergegeven.

Het programma kent vijf leerlijnen. Kunsthistorische kennis, de eerste leerlijn, omvat een brede basis gericht op de geschiedenis van de kunst, beeldmotieven en hun betekenissen en materialen, met aandacht voor vaardigheden en technische en theoretische aspecten. De beide verdiepingspakketten richten zich op kunsttheoretische bronnen en kunsthistoriografische teksten van de beeldende kunst. Ze omvatten een ook intensieve excursie naar het buitenland. Onderzoeksvaardigheden, de tweede leerlijn, start met inleidende cursussen in jaar 1 (Creaties van de hemel, Iconografie en De kunst van het onderzoeken), en wordt voortgezet in geïntegreerde onderzoeksopdrachten in de verdiepingspakketten en in de op het eindwerkstuk voorbereidende cursus Denken over kunst, die gericht is op wetenschapsfilosofie en -theorie. Schrijfvaardigheden, de derde leerlijn, komt aan bod in iedere cursus en Presentatievaardigheden, de vierde leerlijn, is ook in meerdere cursussen ingebouwd. Beide typen vaardigheden zijn onderdeel van het eerstejaarsvak De kunst van het onderzoeken en van de buitenlandse excursies. Kennis over het werkveld, de laatste leerlijn, wordt, naast de mogelijkheid tot het volgen van een stage, in diverse cursussen belicht (Panorama van de kunst, Van papier tot plastic en Omgaan met erfgoed).

Het panel waardeert de algehele opbouw van het programma: van een meer theoretisch jaar 1, gericht op brede basiskennis en -vaardigheden, naar de sterker op praktische en theoretische verdieping, integratie en onderzoek gerichte jaren 2 en 3. Hierbij is er voldoende studieaanbod, zowel in de breedte als de diepte, en is er ruime flexibiliteit in het programma ingebouwd die studenten in staat stelt hun leerweg naar eigen inzicht vorm te geven. Het panel heeft een selectie van vakbeschrijvingen, handleidingen en studiemateriaal bestudeerd en vindt dat het opleidingsprofiel van kunst en architectuur via de vijf leerlijnen herkenbaar is uitgewerkt in het programma en de specialisaties. De algemene leerdoelen en eindtermen, die in het toetsplan van de opleiding zijn gekoppeld aan de leerlijnen, komen zichtbaar terug in de vakken. De examencommissie borgt de samenhang van het programma indien studenten aan het profileringspakket een eigen invulling willen geven.

De opleiding Kunstgeschiedenis heeft, mede naar aanleiding van aanbevelingen van de vorige visitatiecommissie (2013), meerdere veranderingen in het programma doorgevoerd. Zo is de aandacht voor het theoretisch gehalte van de eindwerkstukken en de onderzoeksvaardigheden versterkt, wordt het eindwerkstuk als een zelfstandig onderdeel geprogrammeerd en zijn de cursussen De kunst van het onderzoeken en Denken over kunst ingevoerd. Ook is er meer aandacht gekomen voor moderne en niet-westerse kunst in het programma, onder meer via de cursus Global Visions in Art and Art History. Een actuele ontwikkeling is dat de opleiding de drie inhoudelijke accenten van het profiel die zijn verbonden met onderzoeksprojecten van de opleiding (materiële, mondiale en digitale kunstgeschiedenis, zie Standaard 1) in toenemende mate in de cursussen aan bod wil laten komen.

Het panel waardeert de ingezette veranderingen als zeer positief. Uit gesprekken met management, docenten en studenten maakt het op dat de opleiding hard heeft gewerkt aan een inhoudelijk relevant programma, met meer aandacht voor theorievorming en academische vaardigheden en een goede balans tussen kunst-inhoudelijke vakken, theorie, methodische vakken en mondelinge en schriftelijke vaardigheden. Het panel heeft tevens opgemerkt dat de opleiding zich nog volop doorontwikkelt richting nieuwe accenten in het profiel. Voor moderne en niet-westerse kunst is er in het programma meer aandacht gekomen, maar het panel geeft de opleiding ter overweging om deze hedendaagse kunstvormen nog sterker uit te bouwen. Dit geldt eveneens voor de drie inhoudelijke thema's, die het panel waardeert maar die nog sterker en transparanter kunnen worden uitgewerkt in het curriculum.

Het panel is te spreken over de manier waarop het programma aansluiting zoekt bij de beroepspraktijk. De opleiding stelt studenten in staat korte of uitgebreide stages te volgen. Het panel adviseert de opleiding wel om de (langere) 15 EC-stage te stimuleren onder studenten, omdat daarmee meer verdieping kan worden bereikt en omdat dit studenten aantrekkelijker maakt voor stageverleners. De opleiding beschikt over een uitgebreid netwerk aan relevante musea, erfgoedinstellingen, en overheidsinstellingen als het RKD Nederlands instituut voor kunstgeschiedenis, het Nederlands Interuniversitair Kunsthistorisch Instituut in Florence en de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed. Om de effectiviteit van het stagenetwerk verder te vergroten beveelt het panel aan de samenwerking met relevante werkveldinstellingen, die nog vaak op het niveau van individuele docenten belegd is, verder te institutionaliseren.

Ondanks de ingezette veranderingen gericht op het vergroten van de academische en onderzoeksvaardigheden en op *constructive alignment*, die al duidelijk vruchten afwerpen, ziet het panel dat er nog mogelijkheden liggen voor verdere verbetering. Het panel heeft 15 eindwerken van de opleiding bekeken (zie Standaard 4). Hoewel deze laten zien dat studenten voldoende onderzoeksvaardigheden opdoen, komt de methodologische onderbouwing volgens het panel bij meerdere werkstukken nog beperkt uit de verf. Een van de oorzaken die zowel studenten als docenten tijdens het visitatiebezoek aanwezen, is de communicatie rondom het onderwijs in onderzoeksvaardigheden. Dat onderwijs is weliswaar versterkt, maar het is nog niet altijd voldoende herkenbaar voor studenten. Het panel maakte op uit het studentenhoofdstuk in de zelfevaluatie en uit gesprekken met studenten en alumni dat met name leerdoelen die gericht zijn op vaardigheden

nog te weinig herkenbaar zijn doorgevoerd in het onderwijs, waardoor studenten geen goed beeld hebben van de academische vaardigheden die zij in een cursus opdoen. De opleiding ondervangt dit probleem deels met een online vaardigheidentool. Het panel adviseert de opleiding niettemin om de leerlijn gericht op onderzoeksvaardigheden explicieter aan bod te laten komen door het programma heen en de leerdoelen van de verschillende cursussen hierop af te stemmen.

Ook de programmering van de vaardighedenvakken verdient volgens het panel verdere optimalisatie. Studenten vertelden het panel dat de cursus De kunst van het onderzoeken naar hun mening te laat in het eerste jaar wordt aangeboden; zij hebben dan al meerdere papers geschreven en zouden deze cursus liever eerder volgen, zodat de leereffecten beter kunnen worden benut door de opleiding heen. Het panel sluit zich hierbij aan. Het geeft de opleiding daarnaast in overweging om het onderwijs in academische en onderzoeksvaardigheden efficiënter vorm te geven door de eerste, op theorie en vaardigheden gerichte cursussen van de twee verdiepingspakketten, te weten Creaties van de hemel en Iconografie, gedeeltelijk of geheel samen te voegen. Het adviseert de opleiding daarbij ook na te gaan of zij het interdisciplinaire en op facultair niveau aangeboden tweedejaarsvak Wetenschapsfilosofie niet in het curriculum zou kunnen opnemen, zodat het academisch gehalte nog verder verstevigd wordt. Momenteel volgen de studenten van deze opleiding het mooie vak Denken over kunst, ook gericht op wetenschapsfilosofie. Dit is echter een derdejaarsvak, waarin alle studenten na de verdiepingspakketten weer bijeenkomen. Door al eerder in het curriculum aandacht aan wetenschapsfilosofie te besteden, hebben de studenten meer profijt van de daar opgedane inzichten en vaardigheden.

Ten slotte blijkt uit de door het panel bekeken eindwerkstukken dat technische basisvaardigheden van de kunstgeschiedenis, zoals het citeren, selecteren en beschrijven van beeldmateriaal en het gebruik van noten en bijschriften, meer gerichte aandacht zou kunnen krijgen, bijvoorbeeld door ze in een apart vak te oefenen en tijdens de voorbereiding op de eindwerkstukken sterker terug te laten komen. Het panel adviseert de opleiding dan ook hier meer op te sturen.

Werkvormen

Kenmerkend voor het Utrechtse onderwijsmodel is, naast de flexibiliteit van het onderwijs en de grote vrije keuzeruimte, de aandacht voor persoonlijk en activerend onderwijs. Activerend onderwijs vult de opleiding in door naast hoorcolleges veel te werken met werkcolleges, werkgroepen, excursies en practica waarin studenten individueel of gezamenlijk werken aan onderzoeksverslagen en opdrachten. Studenten werken daarnaast aan praktische en reflectie-opdrachten, mede op basis van peer feedback. De werkgroepen hanteren een maximale omvang van 25 studenten en vormen in jaar 1 de vaste groep waarmee studenten ook werkcolleges volgen.

Het panel vindt de werkvormen aansluiten bij het profiel, het onderwijsmodel en de beoogde leerresultaten en leerdoelen. Uit gesprekken met studenten blijkt dat studenten tevreden zijn over de geboden werkvormen, met name gastcolleges en excursies. Studenten reizen tijdens hun studie af naar verschillende steden om de architectuur te bestuderen en verschillende kunsthistorische instituten te bezoeken. Tijdens de excursie naar het buitenland doen studenten een week lang onderzoek in een buitenlandse stad. Het panel is ook te spreken over het Kunstlab en de practica, waarin de materiaal-technische aspecten van de kunst goed aan bod komen.

Studeerbaarheid en studiebegeleiding

De opleiding Kunstgeschiedenis voorziet in studiebegeleiding in de vorm van vaste mentorstudenten en een docenttutor in jaar 1. De mentor helpt nieuwe studenten om zich te oriënteren op de universiteit en de opleiding. De tutor organiseert individuele afspraken, gericht op studiebegeleiding, en groepsbijeenkomsten waarin algemene keuzemogelijkheden en studievaardigheden aan de orde komen. Alle eerstejaars studenten worden in november uitgenodigd voor de Breekdag, die gericht is op de studiemogelijkheden van het eerste jaar en ook ingaat op het bindend studieadvies. Studenten kunnen verder terecht bij één van de twee studieadviseurs. Vanaf jaar 2 kunnen studenten terecht bij docenten of coördinatoren. Buiten deze begeleiding worden de studenten van informatie voorzien via diverse voorlichtingsbijeenkomsten voorafgaand aan en tijdens de studie, via nieuwsbrieven en

via het tijdschrift Article. Ook de actieve en hechte studiestichting Art, waarbij het merendeel van de studenten is aangesloten, speelt hierin een belangrijke rol. Studenten en alumni met wie het panel heeft gesproken zijn zeer positief over de betrokkenheid en de werkwijze van deze vereniging.

Het panel heeft van studenten begrepen dat zij door de aangeboden studiebegeleiding, voorlichting en voorzieningen doorgaans weinig keuzestress ervaren waar het gaat om de verdiepingspakketten of de profileringsruimte, wat het panel positief vindt. Ook het kleinschalig onderwijs is bevorderlijk voor de studeerbaarheid. Wel ervaren studenten naar eigen zeggen soms weinig begeleiding bij hun keuze voor met name een minor of masteropleiding. In deze zin missen zij de tutorbegeleiding na jaar 1. Het panel is te spreken over de geboden studiebegeleiding, maar adviseert de opleiding daarom wel om te overwegen het tutoraat, wellicht in een iets minder intensieve vorm, door te trekken naar jaar 2 en jaar 3.

Ondanks de begeleiding en informatievoorziening doen de meeste studenten langer dan de norm over hun studie. Zij geven aan dat vertraging doorgaans voortkomt uit hun behoefte aan extra vakken, extra-curriculaire activiteiten, een langere stage en/of een groter eindwerkstuk. Het panel ziet hierin dan ook geen aanleiding om te twijfelen aan de studeerbaarheid van de opleiding. De opleiding heeft ter beteugeling van de (ongewenste) uitloop een aantal verbeteringen doorgevoerd, waaronder de introductie van matching en een betere inbedding en programmering van de eindwerkstukken. Het panel prijst de ingezette verbeteractiviteiten betreffende de studeerbaarheid van de opleiding. Wel merkt het op dat de opleiding beter naar studenten zou moeten communiceren dat een eindwerk van 15 EC geen vereiste is voor doorstroming naar een research master.

De opleiding biedt een ruime keuzevrijheid, maar in de praktijk worstelen studenten nog wel eens met praktische problemen bij de invulling ervan. Gewenste keuzes blijken in de praktijk soms moeilijk te combineren met de vaste onderwijsstructuur (en dan met name de vaste minor). Zo kan het volgens studenten lastig zijn om keuzevakken aan de UvA te volgen vanwege de verschillende EC-systemen van de universiteiten. Het panel heeft er begrip voor dat de opleiding dergelijke problemen niet altijd zal kunnen oplossen, maar adviseert haar wel na te gaan of hier verbetering in kan worden gebracht.

De begeleiding bij stages gebeurt door de stagebegeleider van de organisatie en de stagedocent van de opleiding, die de stage van tevoren goedkeurt en achteraf beoordeelt. De stagecoördinator koppelt de student aan de stagedocent. In de Stagehandleiding voor bachelorstudenten staan de eisen aan de stageplaats en de afspraken rond begeleiding vanuit een stagewerkplan helder beschreven. De stagedocent heeft tijdens de stage minimaal een keer contact met de stagebegeleider en bezoekt de stageplek een keer of heeft op een andere wijze (via Skype of telefoon) een (eind)gesprek met de student én de stagebegeleider. Studenten en het panel zijn hier positief over.

De begeleiding bij het eindwerkstuk start in september van jaar 3 met een voorlichting door de opleidingscoördinator en de studieadviseur over de onderwerpkeuze en de aanpak van het eindwerkstuk. Het scriptieonderwerp ligt in beginsel in het verlengde van het gekozen verdiepingspakket en andere gevolgde cursussen gericht op onderzoeksvaardigheden. Er wordt gewerkt in scriptieklasjes van maximaal 7 personen, waarin de begeleiders aandacht besteden aan (peer) feedback op schrijfvaardigheden. Studenten mogen zelf een docentbegeleider aanvragen, die ook van buiten de eigen opleiding kan komen (bijvoorbeeld een docent van de opleiding Mediastudies). De opleidingscoördinator wijst op basis van het onderwerp en de keuze en voorkeur van de student een geschikte docentbegeleider aan en wijst een tweede docent (lezer) toe. Indien de docentbegeleider verbonden is aan de opleiding Kunstgeschiedenis, wordt hij of zij altijd de eerste beoordelaar (examinator). Het panel heeft van docenten en studenten begrepen dat de begeleiding bij het schrijven van het eindwerkstuk meestal in goede dialoog verloopt. In het licht van de toenemende interdisciplinaire oriëntatie van de scripties bij de verbreding van de opleiding (zie Standaard 1) wijst het panel op de mogelijkheid voldoende ruimte te geven aan een (externe) docentbegeleider en/of tweede lezer uit een andere discipline.

Onderwijsgevend personeel

Over de kwaliteit van het docententeam is het panel positief. De opleiding wordt verzorgd door een grotendeels vast team van kundige, ervaren en enthousiaste stafleden. In 2016-2017 is er een extra docent hedendaagse kunst aangesteld, in 2017 werd een bijzonder hoogleraar aangesteld met als opdracht de kunst van de periode 1800-1940 en in 2018 is de vacante leerstoel moderne en hedendaagse kunst ingevuld. Verschillende docenten zijn afkomstig uit het buitenland, hebben relevante onderwijs- en/of onderzoekservaring opgedaan en onderhouden contacten met gerenommeerde (buitenlandse) onderwijs- en werkveldinstellingen. De inhoudelijke expertise van de docenten sluit aan bij het opleidingsprofiel. In verschillende cursussen worden de colleges verzorgd in samenwerking met collega's uit andere disciplines. De basiskwalificatie onderwijs (BKO), vast onderdeel van het Utrechtse onderwijsmodel, is behaald door de meeste docenten of wordt alsnog behaald. Ook de SKO is door meerdere docenten behaald, wat het panel positief vindt. Studenten met wie het panel heeft gesproken zijn enthousiast over hun docenten, die zij als competent ervaren, door wie zij zich geïnspireerd en uitgedaagd voelen en met wie zij een prettige en gelijkwaardige omgang hebben. Studenten voelen zich daarnaast in staat gesteld om via het uitgebreide netwerk van docenten voor hen relevante personen binnen het werkveld te leren kennen.

Docenten noemden de werkdruk onder het onderwijsgevend personeel hoog. Zij hebben hard gewerkt aan het vernieuwen van het programma en velen van hen hebben te maken (gehad) met een structureel gevoel van overbelasting. Studenten maken in het studentenhoofdstuk en tijdens de gesprekken gewag van tijdgebrek bij docenten en te weinig communicatie richting studenten over uitval. Docenten geven aan dat zij enige verlichting hebben gekregen doordat er vanuit de faculteit een verlenging van het kerstreces met één week is voorgesteld. Het management heeft aan het panel verteld dat als gevolg van de kwaliteitseisen de docenten in het bacheloronderwijs ongeveer 25% meer tijd hebben gekregen voor de werkcolleges. Het panel hoopt dat de faculteit en de opleiding aandacht blijven houden voor en een betere (en meer voorspelbare) werkdruk voor de nabije toekomst.

Overwegingen

Het panel waardeert de opzet van het programma van de bacheloropleiding Kunstgeschiedenis, die bestaat uit een major (120 EC) en een profileringsruimte (60 EC). Naast de profileringsruimte (met mogelijkheden voor stage, minor, keuzevakken) biedt de major met het eindwerkstuk en de keuze voor één van twee specialisaties – kunst en architectuur van voor of van na 1850 – ook veel ruimte voor eigen invulling door de student. Het opleidingsprofiel en de vijf leerlijnen zijn herkenbaar in het programma verwerkt. De leerstof is in lijn met de algemene leerdoelen en eindtermen, waarbij de leerdoelen naar drie niveaus zijn uitgewerkt. Het panel vindt de werkvormen aansluiten bij het opleidingsprofiel, het onderwijsconcept en de leerdoelen en is te spreken over het Kunstlab en de practica waarin de materiaal-technische aspecten van de kunst goed aan bod komen.

De opleiding heeft het theoretische gehalte, de onderzoeksvaardigheden en het aandeel van moderne en niet-westerse kunst in het programma versterkt. Het panel waardeert de (ingezette) veranderingen: er is een goede balans gekomen tussen kunst-inhoudelijke vakken, theorie, methodische vakken, mondelinge en schriftelijke vaardigheden en professionele vorming. Het panel merkt op dat de opleiding zich nog volop doorontwikkelt richting nieuwe accenten in het profiel (zie Standaard 1), waarbij het panel ter overweging geeft om hedendaagse kunstvormen en de drie inhoudelijke thema's (materiele, mondiale en digitale kunstgeschiedenis) nog beter herkenbaar in het curriculum op te nemen.

Het panel adviseert het curriculum nog verder te verbeteren door de leerlijn gericht op onderzoeksvaardigheden explicieter aan bod te laten komen in de leerdoelen van de vakken en het vaardighedenonderwijs herkenbaarder te maken voor de studenten. Ook zou de opleiding de programmering van vaardigheidenvakken, theoretische en wetenschapsfilosofische vakken nog kunnen optimaliseren, bijvoorbeeld door de cursus De kunst van het onderzoeken eerder in het programma aan te bieden, door de op theorie en vaardigheden gerichte cursussen van de twee verdiepingspakketten geheel of gedeeltelijk samen te voegen en/of door aansluiting te zoeken bij

het facultaire vak Wetenschapsfilosofie. Ook beveelt het panel aan de basisvaardigheden van de kunstgeschiedenis, zoals het citeren van beeldmateriaal, noten en bijschriften, sterker terug te laten komen. Om de effectiviteit van het stagenetwerk verder te vergroten beveelt het panel aan de samenwerking met relevante werkveldinstellingen, die nog vaak belegd is bij individuele docenten, verder te institutionaliseren en de samenwerking met de Utrechtse culturele infrastructuur zo verder te versterken.

De opleiding is volgens het panel goed studeerbaar. Door de aangeboden studiebegeleiding, voorlichting en voorzieningen ervaren studenten weinig keuzestress. Om de studiebegeleiding nog verder te verbeteren, adviseert het panel om het tutoraat door te trekken naar jaar 2 en jaar 3. Het panel is positief over de geboden stage- en scriptiebegeleiding. In het licht van de sterkere interdisciplinaire oriëntatie van de scripties die volgt uit de bredere profilering wijst het panel op de mogelijkheid voldoende ruimte te geven aan een (externe) docentbegeleider en/of tweede lezer uit een andere discipline.

Over de kwaliteit van het docententeam is het panel positief. Ook de studenten zijn zeer te spreken over de expertise en betrokkenheid van hun docenten. De werkdruk is hoog en hoewel verbeteringen in gang zijn gezet, blijft dit aspect om gerichte aandacht vragen in de nabije toekomst.

Conclusie

Bacheloropleiding Kunstgeschiedenis: het panel beoordeelt Standaard 2 als 'voldoet'.

Standaard 3: Toetsing

De opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing.

Bevindingen

Toetsing

De toetsing binnen de bacheloropleiding Kunstgeschiedenis is vormgegeven volgens de facultaire en universitaire richtlijnen rondom toetsing. Volgens dat beleid worden docenten geschoold in het ontwikkelen en afnemen van toetsen en zijn er per cursus ten minste twee toetsmomenten om de werklast te spreiden. De toetsing vindt ook plaats conform het eigen toetsbeleid van het departement Geschiedenis en Kunstgeschiedenis van de faculteit. De opleiding beschikt over een Toetsplan, waarin de relatie tussen algemene leerdoelen en eindtermen, leerdoelen en toetsen inzichtelijk wordt gemaakt. Dit plan laat onder meer zien hoe en met welke toetsvormen er binnen de verschillende leerlijnen getoetst wordt en gaat in op de manier waarop de controle op toetsing en leerlijnen binnen de opleiding is vormgegeven.

Het panel constateert dat de toetsing adequaat is vormgegeven. Wel stelt het de vraag of twee toetsmomenten altijd nodig zijn. Deze frequentie kan een gedeeltelijke verklaring zijn voor de hoge werkdruk, zowel onder studenten als onder docenten. Het pleit er daarom voor hier te kijken naar de mogelijkheid tot meer maatwerk. Het panel merkt ook op dat het toetsplan sterk narratief van aard is: naast tabellen en matrices bevat het veel beschrijvende tekst. Het panel begreep dat dit bewust beleid is binnen de faculteit. Tegelijkertijd heeft het tijdens het bezoek van het facultair management en de verschillende examencommissies begrepen dat men meer eenvormigheid tussen de toetsplannen van de verschillende opleidingen nastreeft. Het panel schaart zich hierachter, omdat dit controle en onderlinge uitwisseling van praktijken vergemakkelijkt. Het panel merkt op dat de narratieve vorm die nu wordt gehanteerd, de voorgenomen standaardisering van toetsplannen bemoeilijkt. Het adviseert een vorm te zoeken voor de toetsplannen die het schematische en het narratieve optimaal combineert. Het panel mist bijvoorbeeld in het toetsplan van Kunstgeschiedenis aandacht voor het vierogenprincipe in de beoordeling van toetsen, iets wat bij de opleiding Media en Cultuur wel is uitgewerkt.

Het panel is tevreden over de variatie in toetsing en de gekozen toetsvormen van de opleiding. Er wordt veel gebruik gemaakt van schriftelijke tentamens (gericht op kennis- en essayvragen) en

papers. Bij de schrijfp opdrachten wordt via (formatieve) feedback aandacht aan het schrijven besteed. Binnen de onderzoekslijn wordt daarbij ook gewerkt met praktische opdrachten: het opstellen van een onderzoeksplan, het zoeken en interpreteren van bronnen en de toepassing van onderzoekstechnieken. De leerlijn mondelinge vaardigheden maakt naast (individuele) mondelinge presentaties en visuele producten (posters, powerpoints, documentaires en tentoonstellingen) ook gebruik van peer review, debatten, rollenspellen en groepspresentaties. Het panel adviseert om de verschillende mondelinge en praktijkgerichte toetsvormen, zoals individuele en groepspresentaties, projectplannen of projectverslagen, nog sterker in met name de kennis- en de onderzoeksleerlijnen op te nemen. Studenten ervaren als gevolg van tijdgebrek bij docenten soms te weinig persoonlijke, inhoudelijke feedback op het schriftwerk. De opleiding is hiervan op de hoogte en werkt aan verbetering. Het panel moedigt haar aan hier in de praktische uitvoering snel stappen in te zetten.

Het panel stelt vast dat de toetsing van de stage goed is vormgegeven, met duidelijke afspraken tussen de student, de stageorganisatie en de begeleider vanuit de opleiding, die formeel examinator is. Er wordt structureel gebruik gemaakt van een stagewerkplan en de informatie over de stage richting studenten is helder en afdoende.

Het panel heeft voorts naar de beoordeling van een aantal eindwerkstukken gekeken. De opleiding maakt daarbij gebruik van een facultair scriptieformulier. Het panel vindt dit een mooi instrument. Het merkte wel op dat er op de beoordelingsformulieren soms sprake is van discrepantie tussen oordelen op subcriteria en het eindoordeel. Dit heeft de faculteit inmiddels ondervangen door de beoordeling op subcriteria te schrappen en te kiezen voor een meer holistische benadering. Het panel kan zich hierin vinden.

De rolverdeling tussen de twee beoordelaars van het eindwerkstuk is helder. De eerste beoordelaar is de begeleider. Deze weegt ook het proces en de zelfstandigheid van de student mee in de beoordeling. De tweede lezer kijkt enkel naar het eindproduct. Bij grote discrepantie tussen de beide beoordelaars wordt een derde lezer ingezet. Mooi vindt het panel dat dit systeem bijkomende kritische reflectie op het werk van de eerste supervisor garandeert, wat de onafhankelijkheid van de beoordeling ten goede komt. Het wijst er tegelijk echter op dat bij interdisciplinaire scripties een tweede lezer vanuit de andere discipline aan te bevelen is (zie ook Standaard 2).

Het panel heeft de becijfering van de eindwerkstukken bekeken en kan die in grote lijnen volgen. Het valt het panel echter op dat de eindwerkstukken, zowel binnen de opleiding Kunstgeschiedenis als binnen andere opleidingen van de faculteit die het heeft bestudeerd, structureel wat genereus becijferd worden. Het heeft begrepen dat er intern veel aan onderlinge ijking wordt gedaan en dat docenten vaak bespreken wat zij verstaan onder een bepaald cijfer. Het panel adviseert om de eigen normering periodiek aan externen voor te leggen.

Examencommissie

De bacheloropleiding Kunstgeschiedenis deelt haar examencommissie met de bacheloropleiding Geschiedenis. Een belangrijke taak van de examencommissie, naast het bewaken van de toetskwaliteit en het aanwijzen van examinatoren, is de borging van het behaalde eindniveau. Deze commissie borgt het eindniveau onder meer door jaarlijks 20% van de bacheloreindwerkstukken en de bijbehorende beoordelingsformulieren te bekijken. De commissie is momenteel ook bezig de toetsing van de verschillende basis- en verdiepingspakketten en minoren steekproefsgewijs door te lichten. Het panel begreep dat de commissie dankzij de zorgvuldige vormgeving van het studie- en toetsprogramma, inclusief de vijf leerlijnen en de verschillende keuzepakketten, veel grip heeft op de controle van het eindniveau. Het panel concludeert dat de examencommissie veel en goed werk verzet en haar wettelijke borgingstaak naar behoren vervult.

Overwegingen

Het panel stelt vast dat de toetsing binnen de opleiding Kunstgeschiedenis adequaat is vormgegeven conform de facultaire en universitaire richtlijnen en het beleid van het eigen departement. De toetsing is inzichtelijk gemaakt in een toetsplan. Het panel stelt wel de vraag of twee toetsmomenten

per cursus altijd nodig zijn; het pleit ervoor te kijken naar de mogelijkheid tot meer maatwerk. Het panel merkt ook op dat het toetsplan sterk narratief van aard is, wat de voorgenomen faculteitsbrede standaardisering van toetsplannen bemoeilijkt. Het adviseert dan ook een vorm te zoeken voor de toetsplannen die het schematische en narratieve optimaal combineert.

Het panel is tevreden over de variatie en de gekozen toetsvormen van de opleiding, waarbij gebruik wordt gemaakt van schriftelijke tentamens (gericht op kennis- en essayvragen), papers, (formatieve) schrijfopdrachten, praktische opdrachten en mondelinge toetsvormen. Ook de toetsing van de stage is goed vormgegeven. Het panel adviseert om de verschillende mondelinge en praktijkgerichte toetsvormen nog sterker in met name de kennis- en de onderzoeksleerlijnen op te nemen en adviseert tevens om in de praktische uitvoering snel stappen te zetten in het verbeteren van de hoeveelheid feedback op het schrijfwerk van studenten.

Het panel heeft voorts naar de beoordeling van een aantal eindwerkstukken gekeken. De opleiding maakt daarbij gebruik van een facultair scriptieformulier. Het panel vindt dit een mooi instrument, zeker in de nieuwste versie, waar de beoordeling op subcriteria vervangen is door een meer holistische benadering. Het panel is positief over de heldere rolverdeling tussen de eerste en tweede beoordelaar. Het merkt op dat de eindwerkstukken, zowel binnen de bacheloropleiding Kunstgeschiedenis als binnen andere opleidingen van de faculteit die het heeft bestudeerd, structureel wat generus becijferd worden. Het adviseert de eigen normering periodiek aan externen voor te leggen.

Het panel stelt vast dat de verantwoordelijke examencommissie veel en goed werk verzet en haar wettelijke borgingstaak naar behoren vervult. Het panel begreep dat de commissie dankzij de zorgvuldige vormgeving van het studie- en toetsprogramma van de opleiding veel grip heeft op de controle van het eindniveau.

Conclusie

Bacheloropleiding Kunstgeschiedenis: het panel beoordeelt Standaard 3 als 'voldoet'.

Standaard 4: Gerealiseerde leerresultaten

De opleiding toont aan dat de beoogde leerresultaten zijn gerealiseerd.

Bevindingen

Het panel heeft 15 eindwerken bestudeerd. De bacheloreindwerkstukken zijn van voldoende bachelorniveau en weerspiegelen tezamen het opleidingsprofiel gericht op kunst en architectuur, met specialisaties oud of modern, de algemene leerdoelen en eindtermen. Het panel vindt de onderwerpkeuzes van de scripties origineel en in sommige gevallen innovatief, wat het toejuicht. Hoewel het panel de methodologische verantwoording van het onderzoek over de hele linie voldoende aanwezig vindt, constateert het dat hier in een aantal scripties beperkte aandacht aan wordt besteed. De opleiding is vanaf 2017-2018 gestart met verbeteren van de onderzoeksleerlijn, wat nog niet in de volle omvang tot zijn recht komt in de huidige scripties. Het panel heeft er vertrouwen in dat met inbegrip van de gegeven adviezen gericht op het expliciteren van de onderzoeksvaardigheden en versterken van de basisvaardigheden van de kunstgeschiedenis (zie Standaard 2), de eindwerkstukken op dit punt een kwaliteitsverbetering zullen laten zien.

Eigen onderzoek van de opleiding Kunstgeschiedenis laat zien dat driekwart van de afgestudeerden na de bacheloropleiding in de periode 2013-2018 is doorgestroomd naar een (onderzoeks)masteropleiding in de kunstgeschiedenis. Hiervan koos ruim de helft voor een masteropleiding aan de UU. Een ander onderzoek (2018) laat zien dat het overgrote deel van de alumni een functie heeft in de wereld van de cultuur (in musea, monumentenzorg, onderwijs, communicatie, redactie, commerciële activiteiten en management). Een kleine tien procent is doorgestroomd naar het wetenschappelijk onderzoek en iets meer dan tien procent heeft een ander type werkkring gevonden. Het panel vindt dat hieruit overtuigend blijkt dat een groot deel van de alumni in de kunstensector in de brede zin een werkkring vindt. Alumni met wie het panel heeft

gesproken kijken zeer positief terug op de opleiding: zij waarderen met name de opgedane kennis gericht op de verschillende kunstsoorten en de beroepsgerichtheid van het programma en van de docenten (via excursies, gastdocenten en carrièrenacht). Alumni worden actief betrokken bij het onderwijs (gastcolleges), waarbij de studiestichting Art een actieve, bemiddelende rol speelt. Volgens het panel is dit mooi en voorziet het de recent afgestudeerden van een netwerk in het professionele veld.

Overwegingen

Het panel heeft de eindwerken bestudeerd en stelt vast dat ze van voldoende bachelorniveau zijn en het opleidingsprofiel, de algemene leerdoelen en eindtermen weerspiegelen. Het panel vindt de onderwerpkeuzes van de scripties origineel en soms innovatief. De methodologische onderbouwing van het onderzoek is voldoende en de opleiding heeft hard aan versterking van de onderzoeksleerlijn gewerkt. Toch is er nog ruimte voor verdere verbetering. Het panel heeft er vertrouwen in dat, met de al door de opleiding getroffen maatregelen, alsmede het explicieter aan bod laten komen van de onderzoeksvaardigheden en het versterken van basisvaardigheden van de kunstgeschiedenis (zie ook Standaard 2), de eindwerkstukken op dit punt een kwaliteitsverbetering zullen laten zien.

Een groot deel van de alumni vindt een werkkring in de kunstensector in brede zin. Alumni met wie het panel heeft gesproken kijken zeer positief terug op de opleiding en worden actief betrokken bij het onderwijs. Volgens het panel is dit mooi en voorziet het de recent afgestudeerden van een netwerk in het professionele veld.

Conclusie

Bacheloropleiding Kunstgeschiedenis: het panel beoordeelt Standaard 4 als 'voldoet'.

ALGEMEEN EINDOORDEEL

Het panel heeft de bacheloropleiding Kunstgeschiedenis op standaard 1, 2, 3 en 4 beoordeeld met 'voldoet'. Volgens de beslisregels uit het Beoordelingskader Accreditatiestelsel Hoger Onderwijs Nederland voor de beperkte opleidingsbeoordeling van de NVAO (d.d. september 2018) is het eindoordeel daarmee 'positief'.

Conclusie

Het panel beoordeelt de *bacheloropleiding Kunstgeschiedenis* als 'positief'.

BIJLAGEN

BIJLAGE 1: BEOOGDE LEERRESULTATEN

Met de opleiding wordt beoogd (algemene leerdoelen):

- het verwerven van kennis, vaardigheid en inzicht op het gebied van de Kunstgeschiedenis, en het bereiken van de eindkwalificaties genoemd in het tweede lid.
- academische vorming. Hieronder wordt verstaan het ontwikkelen van competenties (kennis, vaardigheden en attitudes) ten aanzien van:
 - academisch denken, handelen en communiceren;
 - hanteren van relevant wetenschappelijk instrumentarium;
 - (wetenschappelijk) communiceren in de eigen taal, of waar van toepassing in het Engels;
 - hanteren van specifieke kennis van een vakgebied in een bredere wetenschappelijke, wetenschapsfilosofische, en maatschappelijk/culturele context;
 - gedragsnormen die gelden tijdens de studie en binnen de wetenschap.
- voorbereiding op een verdere studieloopbaan.

Studenten worden vanaf het eerste bachelorjaar vertrouwd gemaakt met theorie en praktijk van wetenschappelijk onderzoek.

De afgestudeerde (eindtermen):

- heeft kennis van en inzicht in het vakgebied Kunstgeschiedenis;
- heeft kennis van en inzicht in de theoretische en methodologische grondslagen van de Kunstgeschiedschrijving;
- beschikt over algemene academische vaardigheden, in het bijzonder met betrekking tot de Kunstgeschiedenis;
- is in staat om kennis en inzicht op dusdanige wijze toe te passen, dat dit een professionele benadering van zijn/haar werk of beroep laat zien;
- kan een praktijkvraag of probleem op het vakgebied herformuleren tot een duidelijke en onderzoekbare probleemstelling; de daarin vervatte begrippen op adequate wijze operationaliseren; een onderwerp zowel theoretisch als empirisch bestuderen, en dit in onderlinge samenhang; het resultaat weergeven in een coherent betoog dat wordt afgesloten met een heldere, synthetiserende conclusie; de resultaten gebruiken voor het beantwoorden van de praktijkvraag of het bijdragen aan verheldering en zo mogelijk oplossing van het probleem; vormt een oordeel dat mede gebaseerd is op het afwegen van relevante sociaalmaatschappelijke, wetenschappelijke of ethische aspecten;
- is in staat om informatie, ideeën en oplossingen over te brengen op een publiek bestaande uit specialisten of niet-specialisten;
- bezit de leervaardigheden die noodzakelijk zijn om een masteropleiding aan te gaan.

BIJLAGE 2: OVERZICHT VAN HET PROGRAMMA

Curriculumoverzicht

Het programma is als volgt over de studiejaren verdeeld:

Blok 1	Blok 2	Blok 3	Blok 4
--------	--------	--------	--------

Jaar 1 Helemaal verplicht

BASISPAKKET 1		BASISPAKKET 2	
<i>Panorama van de kunst</i>	<i>Creaties van de hemel</i>	<i>Gouden eeuwen</i>	<i>Moderne en hedendaagse kunst: revoluties en tradities</i>
<i>Van papier tot plastic</i>	<i>Iconografie</i>	<i>Kunststeden</i>	<i>De kunst van het onderzoeken</i>

Jaar 2 Keuzemogelijkheid 1

VERDIEPINGS-PAKKET VOOR 1850	<i>Kijken met andere ogen</i>	<i>Kathedralen, paleizen en stedelijke bouwkunst</i>	<i>Excursie buitenland: kunst en architectuur tot 1850</i>	<i>Onderzoekswerkgroep kunst tot 1850</i>
------------------------------	-------------------------------	--	--	---

Jaar 2 Keuzemogelijkheid 2

VERDIEPINGS-PAKKET NA 1850	<i>Het onrustige object</i>	<i>Ontwerpen en bouwen voor een nieuwe tijd</i>	<i>Excursie buitenland Moderne kunst</i>	<i>Onderzoekswerkgroep Moderne kunst</i>
----------------------------	-----------------------------	---	--	--

Jaar 2 Verplichte deel

(profielingsruimte)	<i>Global Visions</i>	<i>Omgaan met Erfgoed</i>	(profielingsruimte)
---------------------	-----------------------	---------------------------	---------------------

Jaar 3 Verplichte deel, variant Eindwerkstuk 7,5 EC

<i>Denken over kunst</i>	(profielingsruimte) of <i>Eindwerkstuk</i>	<i>Eindwerkstuk</i> (of profielingsruimte)	(profielingsruimte)
(profielingsruimte)	(profielingsruimte)	(profielingsruimte)	(profielingsruimte)

Jaar 3 Verplichte deel, variant Eindwerkstuk 15 EC

<i>Denken over kunst</i>	<i>Eindwerkstuk</i>	<i>Eindwerkstuk</i>	(profielingsruimte)
(profielingsruimte)	(profielingsruimte)	(profielingsruimte)	(profielingsruimte)

Verplichte cursussen major (jaar 1, jaar 2 tweede semester en jaar 3)

Basispakket 1 (30 EC):

Cursuscode	Cursusnaam	Niveau	EC	Periode
KU1V17001	Panorama van de kunst	1	7,5	1
KU1V17002	Van papier tot plastic	1	7,5	1
KU1V17003	Creaties van de hemel	1	7,5	2
KU1V17004	Iconografie	1	7,5	2

Basispakket 2 (30 EC):

Cursuscode	Cursusnaam	Niveau	EC	Periode
KU2V17001	Gouden eeuwen	2	7,5	3
KU2V17004	Kunststeden (excursie Nederland, België en Duitsland)	2	7,5	3
KU2V17002	Moderne en hedendaagse kunst	2	7,5	4
KU2V17003	De kunst van het onderzoeken	2	7,5	4

Vorbereiding op het eindwerkstuk (7,5 EC):

Cursuscode	Cursusnaam	Niveau	EC	Periode
<i>In aanbod vanaf 2019-2020</i>	Denken over kunst	3	7,5	1

Eindwerkstuk (7,5 EC):

Cursuscode	Cursusnaam	Niveau	EC	Periode
KU3V14010	Eindwerkstuk BA Kunstgeschiedenis	3	7,5	2, 3

Major verplicht (15 EC):

Cursuscode	Cursusnaam	Niveau	EC	Periode
KU2V18001	Global Visions in Art & Art History [*]	2	7,5	2
KU3V18009	Omgaan met Erfgoed	3	7,5	3

* 'Honoursstudenten volgen in plaats van deze cursus de cursus HHP3V17001 Goed in Geesteswetenschappen

Verdiepingspakketten gericht op keuzes major (jaar 2 eerste semester)

Verdiepingspakketten – verplichte keuze één pakket (30 EC)

Verdiepingspakket 'Kunst en Architectuur tot 1850'

Cursuscode	Cursusnaam	Niveau	EC	Periode
KU3V18001	Kijken met andere ogen	3	7,5	1
KU3V18002	Kathedralen en paleizen	3	7,5	2
KU3V18003	Excursie buitenland: oudere kunst	3	7,5	3
KU3V18004	Onderzoekswerkgroep kunst tot 1850	3	7,5	4

Verdiepingspakket 'Moderne en hedendaagse kunst en architectuur':

Cursuscode	Cursusnaam	Niveau	EC	Periode
KU3V18005	Het onrustige object	3	7,5	1
KU3V18006	Bouwen voor een nieuwe tijd	3	7,5	2
KU3V18007	Excursie buitenland: moderne kunst	3	7,5	3
KU3V18008	Onderzoekswerkgroep moderne kunst	3	7,5	4

Profileringspakket

Binnen de profileringsruimte (60 EC) volgt de student in ieder geval een profileringspakket van 30 EC. Hieronder staat aangegeven wat voor de opleiding Kunstgeschiedenis geldt als profileringspakket. In uitzonderlijke gevallen kan de student een combinatie van cursussen die niet op deze lijst staat, inzetten als profileringspakket. Hiervoor is vooraf toestemming nodig van de examencommissie.

Binnen de opleiding Kunstgeschiedenis geldt als profileringspakket:

- Een minor van de UU
- Cursussen gevolgd in het buitenland

BIJLAGE 3: BEZOEKPROGRAMMA

DAG 1

Woensdag 6 november 2019

09.00	09.30	Ontvangst met presentatie
09.30	11.45	Vorbereidend overleg panel en inzien documenten
11.45	12.30	Interview inhoudelijke verantwoordelijken bacheloropleidingen
12.30	13.00	Lunch
13.00	13.30	Interview studenten bachelor Kunstgeschiedenis
13.30	14.00	Interview docenten bachelor Kunstgeschiedenis
14.00	14.30	Interview studenten bachelor Muziekwetenschap
14.30	15.00	Interview docenten bachelor Muziekwetenschap
15.00	15.30	Intern overleg panel/pauze
15.30	16.15	Interview examencommissies alle bacheloropleidingen
16.15	17.30	Panel intern opstellen voorlopige bevindingen Kunstgeschiedenis/Muziekwetenschap
17.30	18.00	Interview alumni alle bacheloropleidingen

DAG 2

Donderdag 7 november 2019

09.00	10.00	Aankomst, intern overleg panel, inzien documenten en inloopspreekuur (9.30-10.00)
10.00	10.30	Interview studenten bachelor Media en Cultuur
10.30	11.00	Interview docenten bachelor Media en Cultuur
11.00	11.45	Interview studenten bachelor Taal- en Cultuurstudies
11.45	12.30	Interview docenten bachelor Taal- en Cultuurstudies
12.30	13.00	Lunch
13.00	14.00	Intern overleg panel
14.00	15.00	Eindgesprek management bachelors
15.00	15.30	Intern overleg panel
15.30	16.15	Interview inhoudelijke verantwoordelijken masteropleiding
16.15	17.00	Interview studenten master Kunst- en Cultuurwetenschappen
17.00	17.45	Interview docenten master Kunst- en Cultuurwetenschappen
17.45	18.15	Interview alumni master

DAG 3

Vrijdag 8 november 2019

09.00	09.30	Aankomst, intern overleg panel
09.30	10.00	Interview examencommissie master
10.00	10.30	Intern overleg panel
10.30	11.15	Eindgesprek management master
11.15	12.30	Panel intern opstellen voorlopige bevindingen
12.30	13.00	Lunch
13.00	16.00	Panel intern opstellen voorlopige bevindingen en voorbereiden mondelinge rapportage
16.00	16.30	Mondelinge rapportage voorlopig oordeel
16.30	17.30	Ontwikkelgesprek

BIJLAGE 4: BESTUDEERDE EINDWERKEN EN DOCUMENTEN

Het panel heeft voorafgaand aan het bezoek 15 eindwerken bestudeerd van de bacheloropleiding Kunstgeschiedenis. De gegevens van de eindwerken zijn bekend bij QANU en zijn op aanvraag beschikbaar.

Het panel heeft tijdens het bezoek onder meer de volgende documenten bestudeerd (deels in *hard copy* en deels via de elektronische leeromgeving):

Algemeen Universiteit Utrecht

UU Adviesrapport ITK
UU richtlijnen onderwijs
UU Strategische plan
UU Taskforce Diversiteit & Inclusie hoogtepunten 18-19
Intranettekst over commissie Instroom & Selectie
TCS-plan Instroom & Selectie
Nieuw beleid Werving & Selectie van hoogleraren.

Algemeen Faculteit Geesteswetenschappen

Facultaire stage website
Facultaire bachelorstagehandleiding docenten
Facultaire richtlijn toetsing
Jaarrooster 2019-20 (papier)
Jaarverslag Examencommissies 2018-2019

Opleiding Kunstgeschiedenis

Van Papier tot Plastic (KU1V17002)

- Cursusbeschrijving Osiris (blackboard)
- Cursushandleiding (blackboard)
- Opdracht (papier)
- Referaat (blackboard)
- Schriftelijke toets (papier)

Global Visions in Art and Art History (KU2V18001)

- Cursusbeschrijving Osiris (blackboard)
- Cursushandleiding (blackboard)
- Opdracht (papier)
- Referaat (blackboard)
- Schriftelijke toets (papier)

Kathedralen en paleizen (KU3V18002)

- Cursusbeschrijving Osiris (blackboard)
- Cursushandleiding (blackboard)
- Opdracht (papier)
- Referaat (blackboard)
- Schriftelijke toets (papier)